

ДӨЛГӨӨН ХАЙРХАН УУЛ
АУДИТ ХХК

Нягтлан бодох бүртгэл, аудит, санхүүгийн
хөндлөнгийн хяналтын байгууллага

ХАРААТ БУС
АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

"Хасүмандал" ХК

2025 оны 12-р сарын 31-нээр дуусгавар болсон
жилийн санхүүгийн тайлан

Улаанбаатар хот

**ДӨЛГӨӨН ХАЙРХАН УУЛ
АУДИТ ХХК**

Нягтлан бодох бүртгэл, аудит, санхүүгийн
хөндлөнгийн хяналтын байгууллага

Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 7-р хорооноос
Ногоон нуур гудамж, 101 барилгын 1204 тоот
Утас: (976) 99055711, 99038602, 70005711
E-mail: dulguunhairhan_audit@mongol.net

2026.03.17 № 26/0465

танил _____-ны № _____-г

Аудитын тайлан, дүгнэлт,
зөвлөмж хүргүүлэх тухай

“Хасумандал” ХК болон “Дөлгөөнхайрхан уул аудит” ХХК-ийн хооронд байгуулсан
26/04-02 дугаартай Аудитын үйлчилгээний гэрээ /хэлцэл/-г үндэслэн “Хасумандал” ХК-ийн
2025 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх санхүүгийн тайланд аудит хийж, тайлан, дүгнэлт,
зөвлөмжийг хүргүүлээ.

Хүндэтгэсэн,
ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ:

Б. ПҮРЭВДУЛАМ.

"Хасумандал" ХК

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудитормын дүгнэлт
2. Аудитлагдсан санхүүгийн тайлан
 - ✦ Санхүүгийн байдлын тайлан
 - ✦ Орлогын дэлгэрэнгүй тайлан
 - ✦ Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан
 - ✦ Мөнгөн гүйлгээний тайлан
3. Санхүүгийн тайлангийн нэмэлт тодруулгууд
 - ✦ Компанийн үйл ажиллагааны талаарх товч танилцуулга
 - ✦ Нийтлэн бодох бүртгэлийн гол бодлогууд
 - ✦ Нэмэлт тодруулгууд
4. Удирдлагад хүргэх захидал
5. Гэрээт ажлын захидал

**ДӨЛГӨӨН ХАЙРХАН УУЛ
АУДИТ ХХК**

Нягтлан бодох бүртгэл, аудит, санхүүгийн
хөндлөнгүйн хяналтын байгууллага

Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 7-р хороонод
Ногоон нуур гудамж, 101 барилгын 1204 тоот
Утас: (976) 99055711, 99038602, 70005711
E-mail: dalguunhaiirhan_audit@mongol.net

2026.03.17 № 26/0465

талай _____-ны № _____-г

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

Санхүүгийн тайлангийн аудит хийсэн тухай тайлан

Зөрчилгүй дүгнэлт

Бид “Хасумандал” ХК-ийн /шаашид “Компани” гэх/ 2025 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх санхүүгийн байдлын, тухайн өдрөөр дуусгавар болсон жилийн орлогын, өмчийн өөрчлөлтийн болон мөнгөн гүйлгээний тайлан, санхүүгийн тайлангийн тодруулга болон нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлогуудад аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр, “Хасумандал” ХК-ийн 2025 оны 12 сарын 31-ний байдлаарх санхүүгийн тайлангууд нь СТОУС-ын дагуу материаллаг алдаагүй үнэн зөв илэрхийлэгдсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Бид аудитгаа Аудитын Олон Улсын Стандарт (АОУС)-ын дагуу хийж гүйцэтгэсэн болно. Эдгээр стандартын дагуу бид хүлээх үүрэг хариуцлагынхаа энэхүү аудитын тайлангийнхаа Аудиторын үүрэг хариуцлага хэсэгт багтаан харуулсан. Бидний хувьд, санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой Нягтлан бодогчдын ёс зүйн стандартын шаардлагуудын дагуу тус Компаниас хараат бус бөгөөд бид эдгээр шаардлагын ёс зүйтэй холбоотой бусад үүрэг хариуцлагаа биелүүлсэн болно. Бидний олж авсан нотлох зүйл нь бидний дүгнэлтэд зохистой үндэслэл болж чадна гэдэгт итгэлтэй байна.

Тасралтгүй үйл ажиллагааны зарчимтай холбоотой асуудлууд

Тасралтгүй үйл ажиллагаатай холбоотой материаллаг тодорхой бус байдал үүссэн тохиолдол бидэнд ажиглагдаагүй болно. Тус компани нь шаашид үйл ажиллагаагаа хэвийн явуулна гэсэн төсөөллөөр тайлангаа бэлтгэсэн байна.

Аудитын гол асуудлууд

Бидний мэргэжлийн үнэлэмжээр, тайлант жилийн санхүүгийн тайланд хийсэн аудитад хамгийн ихээр нөлөө үзүүлэхүйц асуудлууд нь аудитын гол асуудлууд болдог. Эдгээр асуудлууд нь санхүүгийн тайланг бүхэлд нь хамарсан, аудитын ажлын агуулга болон дүгнэлтийн хэлбэрт тусгалаа олсон бөгөөд эдгээр асуудал дээр бид тусад нь санал дүгнэлт гаргаагүй болно.

Бусад мэдээлэл

Бусад мэдээллийн хувьд удирдлага хариуцах бөгөөд жилийн санхүүгийн тайланд орсон боловч бидний гаргасан аудиторын тайланд ордоггүй. Бид бусад мэдээллийн талаар аливаа баталгаажилт гаргадаггүй.

Санхүүгийн тайланд засаглах удирдлага болон удирдлагын хүлээх үүрэг хариуцлага

Санхүүгийн тайлангуудыг Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандартын дагуу бэлтгэж, үнэн зөв толилуулах нь компанийн удирдлагын үүрэг бөгөөд энэхүү үүрэг, хариуцлагад аливаа алдаа, залилангийн улмаас үүсч болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй санхүүгийн тайланг бэлтгэх, толилуулахтай холбоотой дотоод хяналтын тогтолцоог бий болгож, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлагууд багтана.

Ийнхүү санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ удирдлага нь компанийн тасралтгүй үргэлжлэх чадварыг үнэлэх, тодруулга гаргах, компаниа татан буулгах эсвэл үйл ажиллагааг нь зогсоох, өөр бусад арга хэмжээ авах зорилгогүй байгаа тохиолдолд нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй үйл ажиллагааны зарчмын үндэслэлийг ашиглах болон тухайн зарчимтай холбоотой асуудлуудыг тодруулга хэлбэрээр бэлтгэх зэрэг үүрэг хүлээнэ.

Засаглах удирдлага нь компанийн санхүүгийн тайлагналын үйл явцад хяналт тавих үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Санхүүгийн тайлангийн аудитад аудиторын хүлээх үүрэг хариуцлага

Бидний үүрэг, хариуцлага бол хийж гүйцэтгэсэн аудитдаа үндэслэн эдгээр санхүүгийн тайлангуудын талаар хараат бус дүгнэлт өгөх явдал юм. АОУС-аар санхүүгийн тайлангууд нь материаллаг зөрчилтэй илэрхийлэгддэггүй гэсэн үндэслэлтэй магадлагаа олж авахын тулд аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг биднээс шаарддаг.

Аудитын ажилд санхүүгийн тайлангийн дүн болон санхүүгийн тайлангийн тодруулгыг нотлох зүйл олж авах горимуудыг гүйцэтгэх ажил болно. Аудитын явцад компанид хэрэглэгдэж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн зарчмууд, удирдлагын хийсэн нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой тооцоолол, санхүүгийн тайлангуудын бодитой эсэхэд үнэлэлт өгөв. Мөн бид мэргэжлийн үл итгэх байдлыг баримтлан ажилласан. Үүнд:

- Залилан эсвэл алдааны улмаас санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийлэгдэх эрсдлийг тодорхойлж, түүнийг үнэлэн уг эрсдэлд тохирохуйц аудитын горимыг боловсруулан хэрэгжүүлж өөрсдийн дүгнэлтийнхээ үндэслэл болохуйц хангалттай, тохиромжтой аудитын баримт нотолгоог олж авна. Залилангаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийлэлийг илрүүлэхгүй байх эрсдэл нь алдаанаас үүссэн буруу илэрхийлэлийг илрүүлэхгүй байх эрсдлээс харьцангуй их байдаг, учир нь залиланд хуйвалдаан, бичиг баримт хуурамчаар үйлдэх, санаатайгаар орхигдуулах, буруу илэрхийлэх болон дотоод хяналтыг орхигдуулах зэрэг орно.
- Компанийн дотоод хяналтын үр ашигтай байдалд тохирохуйц аудитын горим боловсруулахын тулд аудитын ажилтай холбоотой дотоод хяналтын талаарх ойлголт олж авдаг.
- Компанийн ашиглаж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, удирдлагын хийсэн тооцоолол, тодруулгын зохистой байдлыг үнэлсэн.
- Компанийн тасралтгүй байх зарчимд материаллаг тодорхойгүй байдалд эргэлтээ үүссэн бол тодруулгын хэсэгт анхаарлаа хандуулж, тодруулгад хангалттай дурдаагүй бол дүгнэлтээ өөрчлөх шаардлагатай болдог. Аудитын тайлан гарах өдөр хүртэл олж авсан баримт нотолгоондоо үндэслэн дүгнэлтээ гаргасан.

- Тодруулгыг багтаагаад санхүүгийн тайлангийн ерөнхий толилуулга, бүтэц, агуулгыг үнэлж санхүүгийн тайланд үнэн зөв толилуулгын шаардлагыг хангахуйц байдлаар гол гол ажил гүйлгээ, үйл явдлуудыг илэрхийлсэн эсэхийг тодорхойлсон

Энэхүү тайлан нь Монгол улсын "Компанийн тухай" хуулийн 94 дүгээр зүйлд заасан хуулийн этгээд болон хувьцаа эзэмшигчийн хүсэлтийн дагуу зөвхөн компанийн хувьцаа эзэмшигчдэд зориулагдсан ба аливаа өөр зорилго агуулаагүй болно. Бид энэхүү тайлангийн агуулгын хүрээнд бусад этгээдийн өмнө хариуцлага хүлээхгүй болно.

Бид энэхүү Аудитын ажлыг хийж гүйцэтгэж аудитын тайланг бэлтгэсэн болно.

САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

2025 оны 12 сарын 31-ний байдлаар

	(төгрөгөөр)	
	2024 оны 12 сарын 31	2025 оны 12 сарын 31
ХӨРӨНГӨ	-	-
Эргэлтийн хөрөнгө	-	-
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	344,408.71	873,959.86
Авлага	237,240.71	326.29
Бараа материал	199,747,331.02	49,575,552.68
Урьдчилж төлсөн зардал, тооцоо	50,691,608.29	-
Нийт эргэлтийн хөрөнгө	251,020,588.73	50,449,838.83
Эргэлтийн бус хөрөнгө		
Үндсэн хөрөнгө (иэвэр)	943,937,136.00	847,051,054.51
Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	929,762,782.27	929,762,782.27
Нийт эргэлтийн бус хөрөнгө	1,873,699,918.27	1,776,813,836.78
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,124,720,507.00	1,827,263,675.61
ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ	-	-
Өр төлбөр	-	-
Богшино хугацаат өр төлбөр	635,138,886.79	359,170,623.07
Урт хугацаат өр төлбөр	124,412,200.00	-
Нийт өр төлбөр	759,551,086.79	359,170,623.07
Эздийн өмч		
Дүрмийн сан	311,856,000.00	311,856,000.00
Эздийн өмчийн бусад хэсэг	624,998,300.00	624,998,300.00
Хуримтлагдсан ашиг (алдагдал)	428,315,120.21	531,238,752.54
Нийт эздийн өмч	1,365,169,420.21	1,468,093,052.54
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	2,124,720,507.00	1,827,263,675.61

Нэмэлт тодруулгууд нь эдгээр санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно.

ОРЛОГЫН ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ТАЙЛАН

2025 оны 12 сарын 31-ний байдлаар

	(төгрөгөөр)	
	2024 оны 12 сарын 31	2025 оны 12 сарын 31
Борлуулалтын орлого	824,163,000.00	481,945,703.45
Борлуулалтын өртөг	635,593,419.56	128,349,045.72
Нийт ашиг (алдагдал)	188,569,580.44	353,596,657.73
Ерөнхий ба удирдлагын зардал	14,461,807.12	15,467,682.26
Санхүүгийн зардал	9,704,357.27	6,693,780.01
Бусад зардал	1,958,676.00	195,368,043.58
Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	162,444,740.05	331,435,195.46
Орлогын татварын зардал	16,244,474.00	33,143,519.55
Татварын дараах ашиг (алдагдал)	146,200,266.05	102,923,632.33
Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг (алдагдал)		
Тайлант үеийн нэвэр ашиг (алдагдал)	146,200,266.05	102,923,632.33
Бусад дэлгэрэнгүй орлого-татварын буцаалт	1,788,219.00	
Орлогын нийт дүн	147,988,485.05	102,923,632.33
Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг (алдагдал)		

Нэмэлт тодруулууд нь эдгээр санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно.

ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

2025 оны 12 сарын 31-ний байдлаар

	(төгрөгөөр)			
	Өмч	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
2024 оны 12 сарын 31	311,856,000.00	624,998,300.00	428,315,120.21	1,365,169,420.21
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга				-
Залруулсан үлдэгдэл	311,856,000.00	624,998,300.00	428,315,120.21	1,365,169,420.21
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)			102,923,632.33	102,923,632.33
Бусад дэлгэрэнгүй орлого				-
Өмчид гарсан өөрчлөлт			29,829,167.60	29,829,167.60
Зарласан ногдол ашиг				-
Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн				-
2025 оны 12 сарын 31	311,856,000.00	624,998,300.00	561,067,920.14	1,497,922,220.14

Нэмэлт тодруулгууд нь эдгээр санхүүгийн тайлангийн сэтгэл үй хэсэг болно.

МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

2025 оны 12 сарын 31-ний байдлаар

	(төгрөгөөр)	
	2024 оны 12 сарын 31	2025 оны 12 сарын 31
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	-	-
Мөнгөн орлогын дүн	826,341,218.68	453,286,725.73
Бариа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсэний орлого	824,163,000.00	438,666,699.12
Татаас, санхүүжилтийн орлого	1,788,218.68	14,620,026.61
Бусад мөнгөн орлого	390,000.00	-
Мөнгөн зарлагын дүн	1,004,711,734.47	452,757,174.58
Ажилчдад төлсөн	29,112,209.00	17,436,785.00
Нийгэмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	6,728,459.32	5,089,400.00
Бариа материал худалдан авахад	337,562,232.23	21,905,400.00
Ашиглалтын зардалд төлсөн	-	-
Түшиг шатахуун, тээврийн хөлс, салбарт хэрэгсэлд төлсөн	206,242,275.00	3,482,000.00
Хүүний төлбөрт төлсөн	9,704,357.27	6,691,780.01
Татварын байгууллагад төлсөн	11,815,581.47	16,855,556.01
Даатгалын төлбөрт төлсөн	-	-
Бусад мөнгөн зарлага	403,546,620.18	381,296,253.56
Үндсэн үйл ажиллагааны нэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(178,370,515.79)	529,551.15
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	-	-
Мөнгөн зарлагын дүн	-	-
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны нэвэр мөнгөн	-	-
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	-	-
Мөнгөн орлогын дүн	176,430,000.00	-
Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүтээн авсан	176,430,000.00	-
Мөнгөн зарлагын дүн	-	-
Санхүүгийн үйл ажиллагааны нэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	176,430,000.00	-
Валютын ханшийн зөрүү	-	-
Бүх нэвэр мөнгөн гүйлгээ	(1,940,515.79)	529,551.15
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	2,284,924.50	344,408.71
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	344,408.71	873,959.86

Нэмэлт тодруулгууд нь эдгээр санхүүгийн тайлангийн салтгүй хэсэг болно.

ТОДРУУЛГА 1 - Товч танилцуулга

1.1. Компанийн тухай:

"Хасумандал" ХК (Аж ахуйн нэгжийн нэр)		Регистр: 2003147	
		Улсын бүртгэлийн дугаар:	110001006
Захирал:	Ч.Мөнхбат	Утас:	Мэйл хаяг:
Ня-бо:		Утас:	Мэйл хаяг:

Өмчийн хэлбэр

ХК, 100 хувь хувийн. Дүрмийн сан: 130,800.0 мянган төгрөг

Компанийн байршил хаяг:

Архангай, Эрдэнэбулган, 4-р баг

Харицдаг санхүү, татварын байгууллага:

Архангай аймгийн санхүү, татварын байгууллагатай харицдаг.

1.2. Үйл ажиллагааны чиглэл /үндсэн болон туслах үйл ажиллагаа/

Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, худалдах

Барилгыг дуусгах шатны ажил

Үр тариа, төмс, хүнсний ногоо тариалах, худалдах

Ойн аж ахуй, мод бэлтгэл

Нийтийн худалдааны төв

Зүсмэл материал үйлдвэрлэл

Барилга угсралтын ажил /2005.11.28 - /

Газар тариалан, мал аж ахуй хослон эрхлэх үйл ажиллагаа

Жимс жимсгэний тариалалт, худалдах

Тэжээлийн ургамал тариалалт, худалдах

Бид аудит хийхдээ Аудитын Олон Улсын Стандарт, Монгол улсад мөрдөгдөж буй аудитын хууль тогтоомжийг баримтлан ажилласан. Аудитын дүгнэлт гаргахдаа тус компаниас бидэнд танилцуулсан санхүүгийн баримт, материалд үндэслэсэн болно. Аудитын явцад бидэнд танилцуулаагүй аливаа баримт, материалаас үүсэх хариуцлагыг манай компани хүлээхгүй юм.

ТОДРУУЛГА 2 - Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого

2.1. Санхүүгийн тайлагналын суурь

Компанийн удирдлагын бэлтгэсэн санхүүгийн тайлан нь Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт (СТОУС)-ын дагуу түүхэн өртгийн зарчмаар аккрузл сууриар бэлтгэгдсэн байна.

Компани нь нягтлан бодох бүртгэлдээ төгрөгөөр бүртгэдэг ба нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа нь Монгол улсын Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон бусад хууль, тогтоомжийн дагуу явагдаж байна.

2.2. Санхүүгийн тайланг бэлтгэсэн байдал

Компани нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан бэлтгэхдээ "Vinnica 3.5.3" санхүүгийн програм ашиглан гаргадаг.

Санхүүгийн тайлан нь Санхүүгийн байдлын тайлан, Орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, Мөнгөн гүйлгээний тайлан гэсэн үндсэн 4 тайлан, санхүүгийн тайлангийн тодруулгуудаас бүрдсэн байна.

2.3. Тасралтгүй үйл ажиллагааны зарчим

Компанийн үйл ажиллагаа хэвийн явагдаж байгаа бөгөөд иашинд 4 үйл ажиллагаагаа хэвийн үргэлжлүүлнэ гэсэн төсөөлөлд үндэслэн, тасралтгүй үйл ажиллагааны зарчмаар санхүүгийн тайлангаа бэлтгэдэг. Дээрх тасралтгүй үйл ажиллагааны талаарх төсөөлөл нь үр дүн тодорхойгүй байгаа ирээдүйд болж болох үйл явцад суурилсан болно.

2.4. Санхүүгийн хэрэгслүүд

Санхүүгийн хөрөнгө болон санхүүгийн өр төлбөр нь балансад мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө, авлага, өр төлбөрөөс бүрдэнэ.

2.5. Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө

Компанийн хувьд мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө нь бэлэн мөнгө болон банкин дахь мөнгө, түүнтэй адилтгах зүйлсээс бүрддэг. Мөнгөн хөрөнгийг нэрлэсэн үнээр нь бүртгэлд тусгадаг.

2.6. Авлага

Компанийн авлага нь үндсэн үйл ажиллагааны явцад борлуулсан бараа, үзүүлсэн ажил, үйлчилгээний авлага, бусад авлага, татварын авлага, урьдчилж төлсөн зардал, тооцооноос бүрдэнэ. Дансны авлагыг цэвэр бодомжит үнэ цэнээр буюу мөнгөөр хүлээн авахаар тооцоолж буй цэвэр дүнгээр тайлагнана. Бусад авлага нь байгууллага хувь хүнтэй холбоотой нэг жилээс богино хугацааны авлага хамаарч байна.

2.7. Бараа материал

Бараа материалын өртөг тодорхойлох. Худалдан авсан бараа материалын өртөг нь худалдан авсан үнэ болон түүнийг худалдан авахтай холбоотой гарсан бэлтгэл ажиллагааны зардлаас бүрдэнэ.

2.8. Үндсэн хөрөнгө

Өртөг: Үндсэн хөрөнгийн анхны өртөг нь худалдан авсан үнэ, гаалийн татвар, тухайн хөрөнгийг зориулалтын байршил, нөхцөлд ашиглалтанд оруулахтай холбогдсон бусад зардлуудаас бүрдсэн. **НББОУС-16 Үндсэн хөрөнгө-г** мөрдөнө

Элэгдэл: Үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн шулуун шугамын аргаар байгуулдаг.

Барилга, байгууламж

Машин, тоног т ах сөрөнөг

Тээврийн хэрэгсэл

Тавилга эд хогшил

Компьютер, бусад хэрэгсэл

Бусад

2.9. Өр төлбөр

Өр төлбөр, өглөгийг хугацаагаар нь урт болон богино гэж ангилан бүртгэх бөгөөд бусад компанид төлөх гэрээний эрх үүсээн хариуцлагаар хүлээн зөвшөөрнө. Компани өр төлбөрөө барагдуулснаар эдийн засгийн үр ашгийг тагуулж байгаа хөрөнгө, нөөц буурах магадлалтай.

2.10. Орлого

Орлогыг нягтлан бодох бүртгэлийн аккрузл сууриар хүлээн зөвшөөрч бүртгэдэг. Орлого хүлээн зөвшөөрөх цаг үеийг тодорхойлон эдийн засгийн үр өгөөжийг хүртэх магадлалтай үнэн

бодитойгоор хэмжих боломжтой байгаа нөхцөлд бүртгэнэ.

2.11. Өртөг, зардал

Борлуулалт, маркетингийн болон ерөнхийн удирдлагын зардлууд, борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг, налин хөлсний зардал, бусад үйл ажиллагааны болон үйл ажиллагааны бус зардлуудаас бүрдэнэ.

2.12. Татвар

ААНОАТ: Тус компанийн үйл ажиллагаа нь тайланг хугацаанд СТОУС-ын дагуу санхүүгийн тайлагналын зорилгоор тодорхойлсон татварын өмнөх ашгийг Монгол улсын ААНОАТ-ын хууль, түүнд нийцүүлж гаргасан заавар, журмын дагуу татвараас чөлөөлөгдөх орлого болон татвар ногдуулах орлогоос хасагдахгүй зардлын зүйлсээр залруулан орлогын албан татварыг тодорхойлдог ба санхүүгийн тайлагналыг тасалбар болгох өдрийн байдлаар хүчин төгөлдөр үйлчилж буй татварын хувь хэмжээг мөрдөн татварын тооцооллыг хийдэг.

НД, ХХОАТ: НД болон ХХОАТ-ыг хуулийн дагуу суутган авч төсөвт төлдөг.

НӨАТ: Тус компани нь НӨАТ төлөгч бөгөөд борлуулалтандаа татвар ногдуулж, НӨАТ-тай худалдан авсан бараа, ажил үйлчилгээний татвараар хасалт хийн татварын байгууллагад тайлагнадаг ба хуулийн дагуу ажилладаг.

ТОДРУУЛГА 3 - Мөнгө, түүнтэй адилтах хөрөнгө

Төрөл	(төгрөгөөр)	
	12/31/2024	12/31/2025
Бэлэн мөнгө		
Төгрөг	35,789.60	26,544.29
Бэлэн мөнгөний үлдэгдэл	35,789.60	26,544.29
Банкин дахь харилцах дансны мөнгө		
Төгрөг- Хаан банк 5135058338	278,502.19	829,298.53
Төгрөг- Хас банк 85003200 5000385635	30,116.92	18,117.04
Банкин дахь харилцах дансны үлдэгдэл	308,619.11	847,415.57
Нийт дүн	344,408.71	873,959.86

ТОДРУУЛГА 4 - Дансны авлага

4.1 Бусад авлага

Төрөл	12/31/2024	12/31/2025
НӨАТ-ын авлага	65,805.53	-
НДШ-ийн авлага	340.68	326.29
ХХОАТ-ын авлага	171,094.50	-
Нийт дүн	237,240.71	326.29

ТОДРУУЛГА 5 - Бараа материал

Төрөл	(тогрогоор)	
	12/31/2024	12/31/2025
Түүхий эд материал	438.63	438.59
Бараа	196,440,760.88	45,078,492.51
Хангамжийн материал	3,306,131.51	4,496,621.58
Нийт дүн	199,747,331.02	49,575,552.68

ТОДРУУЛГА 6 - Урьдчилж төлсөн зардал /тооцоо

Төрөл	(тогрогоор)	
	12/31/2024	12/31/2025
Урьдчилж төлсөн зардал	50,691,608.29	-
Нийт дүн	50,691,608.29	-

ТОДРУУЛГА 7 - Үндсэн хөрөнгө

Төрөл	(тогрогоор)	
	12/31/2024	12/31/2025
Барилга, байгууламж	289,500,000.00	289,500,000.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	(102,171,000.48)	(109,408,500.76)
Машин, тоног төхөөрөмж	845,913,817.02	845,913,817.02
Хуримтлагдсан элэгдэл	(116,535,790.50)	(201,129,601.94)
Тээврийн хэрэгсэл	12,000,000.00	12,000,000.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,240,000.00)	(9,440,000.00)
Тавилга, эд хогшил	28,023,000.00	27,523,000.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	(12,740,890.04)	(14,991,659.81)
Компьютер, түүний дагалдах хэрэгсэл	3,000,000.00	-
Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,000,000.00)	-
Бусад үндсэн хөрөнгө	11,040,000.00	11,040,000.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,852,000.00)	(3,956,000.00)
Нийт дүн	943,937,136.00	847,051,054.51

ТОДРУУЛГА 8 - Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт

Төрөл	(тогрогоор)	
	12/31/2024	12/31/2025
Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	929,762,782.27	929,762,782.27
Нийт дүн	929,762,782.27	929,762,782.27

ТОДРУУЛГА 9 - Богино хугацаат ор төлбөр

Төрөл	(төгрөгөөр)	
	12/31/2024	12/31/2025
Дансны өглөг	623,592,512.79	326,580,000.00
ААНОАТ-ын өглөг	11,546,374.00	32,543,519.55
НӨАТ-ын өглөг	-	29,649.02
ХХОАТ-ын өглөг	-	17,454.50
Нийт дүн	635,138,886.79	359,170,623.07

ТОДРУУЛГА 10 - Урт хугацаат ор төлбөр

Төрөл	(төгрөгөөр)	
	12/31/2024	12/31/2025
Урт хугацаат зээл	124,412,200.00	-
Нийт дүн	124,412,200.00	-

ТОДРУУЛГА 11 - Эздийн өмч

Төрөл	(төгрөгөөр)	
	12/31/2024	12/31/2025
Өмч: б) хувийн	311,856,000.00	311,856,000.00
Дүн	311,856,000.00	311,856,000.00
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл		
Эздийн өмчийн бусад хэсэг	624,998,300.00	624,998,300.00
Дүн	624,998,300.00	624,998,300.00
Тайланг үеийн ашиг (алдагдал)	-	132,752,799.93
Өмнөх үеийн ашиг (алдагдал)	428,315,120.21	428,315,120.21
Хуримтлагдсан ашиг алдагдал дүн	428,315,120.21	561,067,920.14
Нийт дүн	1,365,169,420.21	1,497,922,220.14

ТОДРУУЛГА 12 - Үйл ажиллагааны орлого

Төрөл	(төгрөгөөр)	
	12/31/2024	12/31/2025
Борлуулалтын орлого	824,163,000.00	481,945,703.45
Цэвэр борлуулалтын дүн	824,163,000.00	481,945,703.45
Нийт дүн	824,163,000.00	481,945,703.45

ТОДРУУЛГА 13 - Борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг

Төрөл	(тогроогоор)	
	12/31/2024	12/31/2025
Цалингийн зардал	31,839,526.00	21,312,807.15
НДШ зардал	3,979,940.75	2,664,101.00
Материалын зардал	306,245,519.05	23,164,000.00
Тээвэр шатахууны зардал	107,945,383.47	-
Элэгдэл хорогдлын зардал	85,324,405.00	78,457,885.32
Бусад	100,258,645.29	2,750,252.25
Нийт дүн	635,593,419.56	128,349,045.72

ТОДРУУЛГА 14 - Ерөнхий ба удирдлагын зардал

Төрөл	(тогроогоор)	
	12/31/2024	12/31/2025
Зарлуул	Ер Уд	Ер Уд
Албан татвар, төлбөр, хураамжийн зардал	3,147,697.00	3,593,027.00
Элэгдэл, хорогдлын зардал	11,314,110.12	11,580,000.00
Шатахууны зардал	-	147,147.63
Бусад зардал	-	147,507.63
Нийт дүн	14,461,807.12	15,467,682.26

ТОДРУУЛГА 15 - Санхүүгийн зардал

Төрөл	(тогроогоор)	
	12/31/2024	12/31/2025
Хүүгийн зардал	9,704,357.27	6,693,780.01
Нийт дүн	9,704,357.27	6,693,780.01

ТОДРУУЛГА 16 - Бусад зардал

Төрөл	(тогроогоор)	
	12/31/2024	12/31/2025
Бусад зардал	1,958,676.00	195,368,043.58
Нийт дүн	1,958,676.00	195,368,043.58

ТОДРУУЛГА 17- Холбоотой талуудтай хийсэн гүйлгээ

Тус компанид 2025 оны 12-р сарын 31-ний байдлаар холбоотой талуудтай хийсэн гүйлгээг тусгасан байна.

ТОДРУУЛГА 18- Мөнгө угаах терроризмийг санхүүжүүлэх хууль

Тус компанид 2025 оны 12-р сарын 31-ний байдлаар анхаарал татсан гүйлгээ байхгүй байна.

"Хасумандал" ХК
Санхүүгийн тайлангийн тодруулгуул
2025 оны 12 сарын 31-нээрх болон уг өдрөөр дуусгавар болсон жилийн хувьд

ТОДРУУЛГА 19- Болзошгүй өр төлбөр

Тус компанид 2025 оны 12-р сарын 31-ний байдлаар болзошгүй өр төлбөр байхгүй байна.

ТОДРУУЛГА 20- Балансын дараах үйл явц

"Хасумандал" ХК нийн 2025 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон санхүүгийн тайлан гарснаас хойш санхүүгийн тайланд нөлөө үзүүлэхүйц үйл явдал гараагүй байна.

Хүндэтгэсэн

Аудитор:

Ж.Алтанцэцэг

(Мэргэжсэн нягтлан бодогч)

ДОЛГООН ХАЙРХАН УУЛ
АУДИТ ХХК

Нягтлан бодох бүртгэл, аудит, санхүүгийн
хондлогчийн хяналтын байгууллага

Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 5-р хороонод
Ногоон нүүрсуламж, 101 барилгын 1204 тоот
Утас: (976) 99055711, 99035602, 70605711
E-mail: dolgoonkhairhan_audit@mongol.net

2026.03.17 № 26/0465

танай _____ -ны № _____ -т

УДИРДЛАГАД ХҮРГЭХ ЗАХИДАЛ

“Хасүмандал” ХК-ийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон жилийн санхүүгийн тайланд аудит хийх явцад бидний анхаарлыг татсан санхүү, аж ахуйн үйл ажиллагаа, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системийг сайжруулах тухай асуудлуудыг энэхүү тайланд багтаасан болно.

Дотоод хяналтын системийн талаар гүйцэтгэсэн горим нь тус компанийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх болон уг өдрөөр дуусгавар болсон жилийн санхүүгийн тайланд аудит хийхтэй холбоотойгоор хяналтын орчны талаар ойлголт авах явдлаар хязгаарлагддаг билээ. Иймд энэхүү горимыг гүйцэтгэх явцад бидний анхааралд өртсөн тодорхой зүйлүүдийг удирдлагад хүргэх зорилгоор энэхүү тайланг толилуулав.

Бидний хийсэн энэ шалгалтын горим нь хяналтын бүх процедур ба аргачлалыг тодорхойлж, дэлгэрэнгүй буюу нарийвчилсан зөвлөмж, заавар өгөх зорилгогүй юм.

Энэхүү тайланг зөвхөн компанийн удирдлагад зориулан бэлтгэснээс бус өөр бусад зорилго агуулаагүй болно.

Тайланд бичигдсэн эдгээр зөвлөмжүүдийн талаар ярилцах эсвэл тэдгээрийг хэрэгжүүлэх ажилд туслалахад бид бэлэн байх болно.

Санхүүгийн тайланд аудит хийх явцад танай компанийн санхүү, аж ахуйн үйл ажиллагаа, нягтлан бодох бүртгэлд ажиглагдсан зөрчил дутагдал, түүнийг шаашил засч залруулах, сайжруулах талаар бидний өгсөн дараах зөвлөмжүүдийг ажил хэрэг болгоход анхаарч ажиллана гэдэгт итгэж байна.

Энэхүү аудитын ажилд хамтран ажилласан болон аудитын ажлын явцад туслалцаа үзүүлж байсан явдалд компанийн удирдлага, ажилтнуудад талархлаа илэрхийлье.

Хүндэтгэсэн,

ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ:

Б. ПҮРЭВДУЛАМ

Бид санхүүгийн тайлан бэлтгэх, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системийг сайжруулахтай холбогдуулан дараах зөвлөмжүүдийг өгч байна.

Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл тооцооллын талаар:

Бодит байдал:

- 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаар тайлагнасан санхүүгийн тайлангаас харахад байгууллага нь **1,185,976.81** мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө эзэмшиж байгаа боловч тээврийн хэрэгсэл, компьютер бусад хэрэгсэл хөрөнгөндөө элэгдэл, хорогдлын тооцоо буруу хийж тайлагнасан байна.

Эрх зүйн үндэслэл:

- Сангийн сайдын 2017 оны 361 дүгээр тушаалын нэгдүгээр хавсралт “Аж ахуйн нэгжийн санхүүгийн тайлан, тодруулгыг бэлтгэх заавар”

II бүлэг – Эргэлтийн бус хөрөнгө

- **Үндсэн хөрөнгө /Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл/**
 - Үндсэн хөрөнгийг ашиглахад бэлэн болсон үеэс элэгдэл тооцно.
 - Элэгдлийг шулуун шутамын арга, үлдэгдлийг бууруулах арга, бүтээгдэхүүний нэгжийн аргуудаас хөрөнгийн ирээдүйн эдийн засгийн өгөөжид үндэслэн сонгож, тайлант үе бүрт тогтвортой мөрдөнө.
 - Тайлант үе бүрийн элэгдлийн зардлыг ашиг, алдагдлын тайланд хүлээн зөвшөөрч, хуримтлагдсан элэгдлийн дүнг санхүүгийн тайланд тодруулна.
- **Аж ахуйн нэгжийн тухай хуулийн 17 дугаар зүйл – “Элэгдэл, хорогдол тооцох”**
 - Хуулийн энэхүү заалтыг мөрдөж, үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, биет бус хөрөнгийн хорогдлыг холбогдох хугацаанд үнэн зөв тооцож бүртгэх шаардлагатай.
- **НББОУС-16** “Байр, тоног төхөөрөмж, хөдлөх хөрөнгө” болон **НББОУС-38**-ийн шаардлагад нийцүүлэн хөрөнгийн анхны бүртгэл, элэгдэл/хорогдол, хуримтлагдсан элэгдлийн дүнг тайланд үнэн зөв тусгах.

Зөвлөмж:

1. Үндсэн хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа, элэгдэл/хорогдлын арга, хуримтлагдсан дүнг тогтоосон дотоод журмыг баталж, тогтвортой мөрдөх.
2. Санхүүгийн тайланд хуримтлагдсан элэгдэл, хорогдлыг тодруулж тусгах, хөрөнгийн бодит үнэ цэнийг үнэн зөв илэрхийлэх.
3. Элэгдэл, хорогдлын тооцооллыг НББОУС-38-ийн шаардлагад нийцүүлж, тайлан бүрт системтэйгээр шинэчлэн баталгаажуулах.
4. Ирээдүйд ижил зөрчил гарахаас сэргийлэхийн тулд дотоод хяналт, хөрөнгийн бүртгэл, үнэлгээг жил бүр шалгаж, тайлагналд баталгаажуулах.

Өр төлбөрийн талаар:

Бодит байдал:

- 2025 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ дансны өглөг 326,580.0 мянган төгрөг байгаа бөгөөд өглөгийн дэлгэрэнгүй бүртгэл, насжилтын тайлан бэлтгээгүй, тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй байна.

Манайд ирүүлсэн бүртгэлийн чанарын болон цаг хугацааны улмаас аудитын горим ашиглан тулган баталгаажуулалт хийгээгүй болно.

Эрх зүйн үндэслэл:

- Сангийн сайдын 2017 оны 361 дүгээр тушаалын нэгдүгээр хавсралт, “Аж ахуйн нэгжийн санхүүгийн тайлан, тодруулгыг бэлтгэх заавар”

II бүлэг – Санхүү байдлын тайлан

- **I.Дансны өглөг:** Үүнд бизнесийн үндсэн үйл ажиллагааны явцад бэлтгэн нийлүүлэгчдээс худалдан авсан бараа, хангамжийн зүйлс, үйлчилгээний үнийн төлөгдөөгүй үлдэгдэл хамаарна.
- Сангийн сайдын 2017 оны 347-р тоот тушаалын хавсралт “Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуй нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх заавар”

VI бүлэг – Тооцооны маягтыг нөхөх

- НХМаягт ТМ-3 Харилцагч талуудын хооронд гарсан ажил гүйлгээг тодруулан тайлант үеийн эцэс дэх хоорондын тооцооны үлдэгдлийг баталгаажуулахдаа улирал, жилийн эцэст харилцагч талууд **тооцооны үлдэгдлийн баталгааг үйлдэнэ**. Шаардлагатай бол санхүүгийн тайлангийн дундуур хийж болно. Тооцооны үлдэгдлийн баталгааг тооцоо үүссэн данс тус бүрээр хөтлөнө. 2 байгууллагын тооцооны баримтыг тооцооны үлдэгдлийн баталгааны хавсралтад нэгтгэж гаргана.

Зөвлөмж:

- Дансны өглөгийн үлдэгдлийг харилцагч бүрээр задлан, тус бүрийн үлдэгдэл, үүссэн огноо, төлбөрийн нөхцөлийг тодорхой тусгасан дэлгэрэнгүй бүртгэл хөтлөх.
- Өглөг бүрийг анхан шатны баримтад (гэрээ, нэхэмжлэх, акт) тулгуурлан баталгаажуулах.
- Өглөгийг хугацаагаар нь ангилсан (0–30 хоног, 31–90 хоног, 90-ээс дээш хоног гэх мэт) насжилтын тайланг сар, улирал, жилийн эцэст тогтмол гаргаж хэвшнэ.
- Ингэснээр хугацаа хэтэрсэн өглөгийг хянах, удирдлагын шийдвэр гаргалтад ашиглах боломж бүрэлэнэ.
- Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалын хавсралтын дагуу ТМ-3 маягтыг ашиглан харилцагч бүртэй улирал, жилийн эцэст тооцоо нийлж, үлдэгдлийг баталгаажуулах.
- Баталгаажуулсан актыг санхүүгийн баримтын бүрдэлд хадгалах.
- Цаашид аудитын шалгалтад шаардлагатай нотлох баримтыг бүрэн бүрдүүлэх (гэрээ, нэхэмжлэх, төлбөрийн баримт, тооцоо нийлсэн акт гэх мэт).
- Ингэснээр аудитын горимоор тулган баталгаажуулалт хийх боломжийг бүрдүүлж, санхүүгийн тайлангийн найдвартай байдлыг нэмэгдүүлдэг.

Программ хангамжийн талаар

Бодит байдал:

- Тус компанийн нягтлан бодогч нь санхүүгийн бүртгэл, тайлагналыг “Vinnica 3.5.3” программ ашиглан гүйцэтгэж байгаа боловч уг программ нь анхан шатны мэдээллийг санхүүгийн тайланд хөрвүүлэхдээ алдаатай боловсруулж, гүйлгээний баланс, татварын тайлан болон санхүүгийн тайлангуудын хооронд зөрүү үүсгэж байна.

Мөн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний санхүүгийн тайланд уг зөрүүг “бусад дэлгэрэнгүй орлого” хэсэгт тусган залруулсан байна.

Эрх зүйн үндэслэл:

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль

- 6 дугаар зүйл: Аж ахуйн нэгж нь нягтлан бодох бүртгэлийг үнэн зөв, бүрэн хөтлөх үүрэгтэй.
- 13 дугаар зүйл: Санхүүгийн тайлан нь байгууллагын санхүүгийн байдлыг үнэн зөв, бодитой илэрхийлэх ёстой.

Сангийн сайдын 2017 оны 361 дүгээр тушаал “Аж ахуйн нэгжийн санхүүгийн тайлан, тодруулгыг бэлтгэх заавар”

- Санхүүгийн тайлангийн мэдээлэл нь алдаагүй, үнэн зөв, харьцуулж болохуйц байх шаардлагатай.
- Орлого, зардлыг зөв ангилж, зориулалтын дагуу тайлагнах ёстой.

Нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт (НББОУС / СТОУС)

- Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал: Мэдээлэл нь үнэн зөв илэрхийлсэн (faithful representation), алдаагүй байх шаардлагатай.
- НББОУС 8 – Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, тооцооллын өөрчлөлт ба алдаа: Алдааг илэрсэн үед тухайн алдааг зөв ангилж, залруулгыг зохих журмын дагуу хийх ёстой, орлогын дүнд шууд буруу тусгахыг хориглоно.

Зөвлөмж:

- Өөрийн үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон, СТОУС, нягтлан бодох бүртгэлийн талаар баримтлаж байгаа арга зүй, аргачлал, бодлогод тохирсон, удирдлагыг мэдээллээр хангаж чадахуйц, санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтийн шинжилгээ хийх тэрэг шаардлагад нийцэхүйц санхүүгийн программ хангамжтай байх нь нягтлан бодох бүртгэлийн хувьд болон гадаад, дотоод хэрэглэгчдийг үнэн зөв мэдээллээр хангах, мөн мэдээ тайланг хурдан, үнэн зөв гаргахад үр дүнтэй байх бөгөөд дотоодын ба хөндлөнгийн хяналтын оновчтой тогтолцоог нэвтрүүлэхэд чухал ач холбогдолтой. Иймээс санхүүгийн программ хангамжийг сайжруулахыг зөвлөж байна.

АУДИТОР: **Ж.Алтаншориг**
(Мэргэисэн нягтлан бодогч)